

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ
ДИРЕКЦИЯ Е - „Хоризонтални политики и мрежи“
ДИРЕКЦИЯ С – „Консултативни дейности“, комисия COTER



**Регламент на Европейския парламент и на Съвета
за създаване на Механизъм за свързване на Европа
COM (2011) 665**

Настоящата финансова, икономическа и политическа криза привлече вниманието върху необходимостта от допълнителни инвестиции в областта на инфраструктурата за създаване на растеж и нови работни места, гарантиране на мобилността на гражданите и стоките на територията на Европа и завършване на интеграцията на единния пазар и на икономическото, социалното и териториалното сближаване на ЕС.

В отговор на тези предизвикателства Комисията предлага в следващата многогодишна финансова рамка за периода 2014 г. - 2020 г., която беше обявена на 29 юни 2011 г., да се предвиди създаването на нов интегриран инфраструктурен инструмент, Механизъм за свързване на Европа (МСЕ), който да бъде използван от ЕС за инвестиране в приоритетните области на транспорта, енергетиката и телекомуникациите. Европейската комисия представи окончателното си предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа, COM (2011) 665, на 19 октомври 2011 г.

Бюджетът на Механизма за свързване на Европа, който възлиза на 50 млрд. евро, ще бъде използван за финансиране на проекти, които попълват липсващите връзки в енергетиката, транспорта и цифровата мрежа на Европа. Освен това той ще бъде използван за повишаване на екологичността на европейската икономика чрез утвърждаване на по-чисти видове транспорт и високоскоростни връзки за ширококолов достъп и чрез създаване на улеснени условия за използване на възобновяема енергия в съответствие със стратегията „Европа 2020“. Финансирането за изграждане на енергийни мрежи също така ще допринесе за по-нататъшното интегриране на вътрешния енергиен пазар, за намаляване на енергийната зависимост на ЕС и за засилване на сигурността на доставките. Като се съсредоточава върху изграждането на интелигентни, устойчиви и напълно взаимосвързани транспортни, енергийни и цифрови мрежи, Механизмът за свързване на Европа наистина ще спомогне за доизграждане на единния европейски пазар.

Комисията определи списък от проекти, в които, ако бъдат вложени допълнителни инвестиции от страна на ЕС, ще може да се осигури най-голяма степен на въздействие. По-специално Комисията очаква инвестициите по линия на Механизма за свързване на Европа да подействат като катализатор за допълнително финансиране от частния и публичния сектор, като повишат доверието в инфраструктурните проекти и намалят техните рискови профили. За пръв път Комисията предлага единен инструмент за финансиране и обща правна рамка за трите мрежови сектора, като остава вярна на ангажимента си за създаване на синергии и за опростяване на правилата.

Целта на общата рамка и на единния инструмент за финансиране на МСЕ е да се опрости съществуващата рамка на ЕС за финансиране на трансевропейската мрежова инфраструктура.

На първо място Европейската комисия се стреми да осигури последователен подход към финансирането от страна на ЕС на проекти в трите сектора (транспорт, енергетика и телекомуникации).

На второ място Европейската комисия очаква, че чрез общата рамка на МСЕ за инфраструктурни проекти ще се реализират икономии от мащаба благодарение на икономии на административни разходи, по-ефективно използване на ресурсите и висока възвращаемост в резултат от създадените синергии.

Освен това механизмът ще създаде по-прозрачен, последователен и опростен подход към финансирането от ЕС, което следва да спомогне за насърчаване на по-благоприятни условия за инвестиране, способни да привличат финансирането от страна на частния сектор, необходимо за постигане на целите на ЕС. С помощта на инициативата ще се постигне и по-нататъшно сътрудничество между трите сектора и ще се разшири обменът на добри практики. Това на свой ред ще повиши ефикасността и ефективността на финансирането от страна на ЕС във всички сектори, в които се инвестира.

Механизъм за свързване на Европа: транспорт

Чрез инструмента МСЕ ще се инвестират общо 31,7 милиарда евро за осъвременяване на транспортната инфраструктура на Европа чрез изграждане на липсващите връзки и премахване на пречките. От тази сума приблизително 10 млрд. евро ще бъдат насочени към Кохезионния фонд за инвестиции в транспортни проекти в съответните страни, бенефициери на фонда. Останалите 21,7 млрд. евро ще бъдат заделени за инвестиции в транспортната инфраструктура на всички държави-членки.

По принцип транспортните системи в Европа са се развили по национален признак и затова не са напълно адаптирани да осигуряват мобилност на стоки и хора на територията на Европа. Ето защо развитието на транснационалните транспортни коридори е от първостепенно значение за постигане на целите на единния пазар, на политиката на сближаване и на стратегията „Европа 2020“. Във връзка с това Европейската комисия е набелязала общоевропейска „основна мрежа“, съставена от мултиmodalни коридори, по които се извършват товарни и пътнически превози с висока ефективност и ниски вредни емисии. Инвестицията ще помогне за подобряване на ефективността и устойчивостта на съществуващата инфраструктура, както и за доизграждане на липсващите връзки и за облекчаване на задръстванията.

Механизъм за свързване на Европа: енергетика

В предложения от Комисията регламент относно насоките за прилагане на европейските приоритети на енергийната инфраструктура се очертават дванадесет основни инфраструктурни приоритетни коридори и области, по четири във всеки от следните сектори: електроенергия, транспорт на газ (включително разполагането на интелигентни мрежи), електропреносни магистрали и трансгранични мрежи за въглероден диоксид.

Само изграждането на мрежите за пренос на електроенергия и газ ще струва около 200 млрд. евро до 2020 г. Според очакванията на Европейската комисия половината от тази обща инвестиция ще бъде финансирана от пазара, а другата половина ще се осигури чрез публични действия, насочени към частния сектор.

Механизъм за свързване на Европа: телекомуникации

Основната цел в телекомуникационния сектор на ЕС е да се премахнат пречките, които спъват доизграждането на единния цифров пазар. За да постигне тази цел, ЕС цели да създаде цялостна ширококолентова мрежа и изгради ключови платформи за инфраструктурите на цифровите услуги, които да позволяват съгласувано цифрово внедряване на европейски публични услуги. И двете мрежи са от жизненоважно значение за постигане на Програмата на ЕИ в областта на цифровите технологии и за оказване на принос към целта за интелигентен растеж, залегнала в стратегията „Европа 2020“. Както бе изтъкнато по-горе, инвестициите, необходими за постигане на тези цели до 2020 г., се очаква да възлязат на повече от 270 млрд. евро. Въпреки това Европейската комисия смята, че без публична намеса в рамките на ЕС частният сектор ще инвестира скромните 50 млрд. евро. Тъй като обществените ползи от инвестициите в цифровата инфраструктура са от голямо значение, както за гражданите на Европа, така и за единния пазар, публичната намеса е от съществено значение за стимулиране на пазара.
